

رانوی

درباره هفته مد ایران

آلترناتیوی برای هفته مد تهران

فرشته کیاوش هیئت علمی طراحی پارچه و لباس دانشگاه علم و فرهنگ

● در پاسخ به پژوهش «شرق» مبنی بر اینکه چه آلترناتیو یا راهکاری برای احیا یا راه‌اندازی مجدد هفته مد تهران می‌توان پیشنهاد داد؟ باید گفت نیاز است تعاملی کاربردی، نتیجه‌دار، تمربخش و مستمر بین طراحان و دست‌اندرکارانی که در این اتفاق دخیل‌اند و بیشتر در بخش دولتی حضور دارند، صورت بگیرد و این درک وجود داشته باشد که هفته مد در ایران چقدر می‌تواند روی سبک پوشش بانوان ایرانی مؤثر باشد. در این تعامل هم باید به نقطه‌نظرات دولت توجه شود و هم به نقطه‌نظرات بخش خصوصی و به‌ویژه جامعه طراحان؛ چه طراحی که در همکاری مستمر با دولت هستند و چه طراحی که به‌صورت آزاد و در بخش خصوصی فعالیت می‌کنند و کارهای درخور و قوی‌ای هم دارند.
گام دوم لزوم حمایت دولت از طراحان است. درحال‌حاضر این حمایت انجام می‌شود، ولی بیشتر حمایت معنوی است تا حمایت اجرایی و اقتصادی. این حمایت می‌تواند در قالب ارائه امتیازهایی برای طراحان ممتاز و برگزیده‌ای باشد که آثار قدرتمندی برای ارائه در هفته مد آماده می‌کنند؛ نه لزوماً طراحی که در جشنواره مد و لباس فجر برگزیده می‌شوند.

لازم است چارچوب‌ها و شعائرتی که مورد نظر حکومت و دولت است، تبیین شود و علاقه‌مندان برای حضور در هفته مد موظف باشند که این چارچوب‌ها و استانداردهای داخلی را که می‌تواند بر مبنای ارزش‌های ملی و دینی باشد، رعایت کنند و در قالب استاندارد‌ی که در اختیار دارند، اقدام به طراحی و ارائه کالکشن کنند؛ در نتیجه، در عین حال که به استاندارد وفادار می‌مانند، دستشان برای خلاقیت

هفته مد تهران تابستان ۹۴

و تولید اثری نو یا توجه به سلیقه امروز مخاطبان ایرانی با تأثیراتی که از ارتباطات جهانی می‌گیرند، باز می‌شود. هر کالکشنی که با هویت ایرانی سازگار باشد، می‌تواند این امتیازها را داشته باشد تا نوعی دلگرمی برای ندوام فعالیت همان طراح ایجاد شود.

طراحان باید قبول کنند که حتماً باید با استانداردها و حساسیت‌های موجود تعامل داشته باشند و از هرگونه تکی روی یا حرکت زیرزمینی بپرهیزند و از گرایش به سلیقه فردی اجتناب کنند. اگر این اقدام مهم از سوی طراحان مشاهده نشود، نتیجه‌ای جز لغو مجوز برگزاری هفته مد، تعلیق یا حذف آن برای همیشه حاصل نمی‌شود. این فضا به درک متقابل نیاز دارد که تحقیق این درک متقابل کمی سخت است؛ چراکه وقتی هنوز درگیر این هستیم که بانوان برای ورود به ورزشگاه، این همه مشکلات را پشت سر بگذارند و تلاش کنند، جانداختن چنین هفته‌ای تلاش و انرژی بسیار مضاعفی می‌خواهد؛ مگر اینکه واژه‌هایی مثل «مد» را که حساسیت‌برانگیزند از روی این هفته‌ها برداریم و به آلترناتیو دیگری ببینیم تا جایی برای اما و اگر باقی نماند.

هفته مد تهران قربانی باندبازی شد

با اینکه در دوره کوتاهی هفته مد تهران برگزار شد و به‌نوعی تعاملاتی هم میان طراحان و دولت برقرار شد، اما بنظرم هفته مد تهران ضربه اصلی را از باندبازی‌ها خورد. رابطه‌بازی‌ها و زدوبندها، هر رویدادی را قربانی می‌کند و هفته مد تهران هم استثنا نیست. طراحی که حرفی برای گفتن داشتند و می‌توانستند آثار جدید و درخورتوجهی را ارائه کنند، با باندبازی‌های موجود امکان معرفی و نمایش استعدادشان را نیافتند و بیشتر کسانی که از پس هزینه‌های این رویداد برآمدند، توانستند عرض اندام کنند و رویداد گرفتار حواشی دیگری شد که جایی در این اتفاق نوظهور نداشت. زدوبندهای اقتصادی و مادی، سسم مهلکی است که هر اتفاق فرهنگی یا اجتماعی را تهدید می‌کند.

چه باید کرد؟ بنده معتقدم که باید هیئت نظارتی تشکیل شود و در این هیئت، علاوه بر افرادی که در راس ماجرا هستند، از چند طراح جوان که واقعا انگیزه دارند و بی‌طرفانه، دعوت شود تا در این هیئت نظارت حضور و در انتخاب اشخاص، حق اظهارنظر و حق رای داشته باشند. این هیئت نظارت که مسئولیت برگزاری این رویداد را بر عهده می‌گیرد، باید از افراد حمایت‌کند و خود نیز مورد حمایت کلان بدنه تصمیم‌گیر قرار بگیرد؛ حمایت معنوی و مالی بسیار اهمیت دارد و نباید در سطح حرف و شعار باقی بماند.

ویژه مد ایرانی – اسلامی

هفته مد تهران

نیازمند گفت‌وشنود است

بنابراین دلسوزانه از بدنه سیاست‌گذار و تصمیم‌گیری درخواست می‌شود شرایطی را برای گفت‌وگو، تعامل و رسیدن به تفاهات نسو در چارچوب هنجارهای ملی و مذهبی فراهم کنند. در این باره با برگزارکنندگان هفته مد و مجریان سابق کت‌واک در تهران تماس گرفتیم اما دستگاه تلفن همراه همگی یا خاموش است یا خارج از دسترس. به همین دلیل سراغ برخی فعالان مصمم رفته‌یم که ماندن و فعالیت در ایران را به «بَته» و «چه‌چه» هر کشور دیگری که چراغ سبز نشان می‌دهد، ترجیح می‌دهند و در دسترس بودند.

دست‌ازباندبازی برداریم

ما در سه سال اخیر پدیده هفته مد ناشتیم و بعد از لغو مجوز هفته مد تهران، این رویداد در ایران متوقف شد. برخی استادان دانشگاه معتقد به احیای مجدد هفته مد هستند. با توجه به اینکه در ایران کنونی، چالش هنجارهای مختلف را داریم، چه اشلی باید برای هفته مد تهران دنبال شود؟

محبوبه موحدی، طراح لباس می‌گوید: من معتقدم در هر شرایطی باید چنین رویدادها و برنامه‌هایی انجام شود. در زمانه‌ای قرار داریم که به دلیل موقعیت فرهنگی ایران در منطقه، باید موانعی که در روند برگزاری رویدادهای فرهنگی وجود دارد، برداشته شود. این نیاز در برهه کنونی بیش از پیش وجود دارد. با این حال، معتقد هستم که شرایط کشور ما نسبت به قبل خیلی بهتر شده و فضا برای فعالیت فعالان مد، باز شده است. شما ایران امروز را با ایران یک دهه یا دو دهه قبل مقایسه کنید؛ متوجه گشوده‌شدن درها و بازشدن فضا می‌شوید. نیاز است که بین دولت و بخش خصوصی تعامل‌ها بیشتر شود و درباره موانع و هنجارها با هم جلسه بگذارند و طرفین حرف‌ها و نظرات یکدیگر را بشنوند. این‌طور نباشد که دولت و بدنه سیاست‌گذار به صورت یک‌جانبه و دستوری اقدام به ارائه مجوز یا لغو مجوز کند و طرف مقابل بدون نقش فعال، فقط مجری اوامر باشد و به صورت فرمالیته فعالیت کند. باید این باور وجود داشته باشد که دو طرف، دو سوی اصلی ماجرا هستند و هریک جایگاه خود را دارند و هیچ یک نمی‌توانند خلأ دیگری را پر کنند. درست است که یک‌سری از آزادی‌های مورد نیاز طراحان و فعالان مد فراهم نشده اما با این حال نسبت به گذشته، میزان آزادی‌ها در اندیشه و عمل و اجرا خیلی بیشتر شده است. در متل‌های تهران رویدادهای مد برگزار می‌شود که اگر ملاحظه کنید، می‌بینید که چقدر فضای کار باز است و ممانعتی برای فعالیت وجود ندارد.

درباره هفته مد هم اگر فضا به همین شکل پیش برود، هیچ مانعی وجود نخواهد داشت. به نظرم چالش اصلی عدم برگزاری هفته مد در ایران، چالش‌ها و مشکلات اقتصادی است. کسانی که تعاملات دنیای مد در ایران را در چنته گرفته‌اند، متخصص این حوزه نیستند اما پول دارند و خرج می‌کنند. فعالان و متخصصان اصلی هم، قدرت اقتصادی ندارند و به انزوا رفته‌اند و در حاشیه قرار گرفته‌اند. به همین دلیل است که رویداد هفته مد در ایران یا چالش اساسی مواجه و در نتیجه متوقف شد.

من قائل به حل مشکلات اقتصادی موجود در عرصه مد هستم تا متخصصان واقعی و دلسوز بتوانند گوشه‌ای از کار را بگیرند و آن را به سرمنزل مقصود برسانند. مشکلات اقتصادی است که هفته مد را دچار تعارض و توقف کرده است. نیاز است که فشارهای اقتصادی از شانه‌های طراحان و فعالان مد برداشته شود تا بتوانند به فضای کار بازگردند. ساده‌ترین شوی لباس کلی هزینه بر طراحان تحمیل می‌کند. اگر توانیم کالکشن را شو کنیم، چطور می‌توانیم هفته مد برگزار کنیم. ضروری است که دست از باندبازی و ارتباط‌بازی بردارند و دلسوزانه‌تر به این حوزه نگاه کنند. حتی پاکستان و افغانستان هفته مد دارند؛ جز ایران. ترکیه هفته مد برگزار می‌کند و بیشتر شرکت‌کنندگان آن ایرانی‌ها هستند. آیا جای تأسف ندارد؟!

هفته مد سکوی پرتاب بود

طراحانی که تجربه حضور در هفته مد تهران را داشتند، تداوم برگزاری این رویداد را مثبت ارزیابی می‌کنند و معتقد هستند این رویداد به نوعی موجبات معرفی و شناساندن پتانسیل آنان به جامعه ایران را فراهم کرد.

آزاده عسکری، طراح لباس آقایان می‌گوید: هفته مد تهران در یک کلمه سکوی پرتاب بود. شروع فعالیت کاری من با شرکت در هفته مد تهران شروع شد و باعث شناساندن من به صنف مد و پوشاک، رسانه‌ها و به‌وجودآمدن تعدادی مشتری بالقوه و بالفعل شد. این محاسن همچنان بعد از گذشت سه سال ادامه دارد و من منتظر یک اتفاق داخلی دیگر برای بیادآوری دوباره خودم به مخاطبانم هستم. ادامه‌داربودن این رویداد می‌توانست بسیار مفید باشد و باعث ایجاد روابط و همکاری‌ها بین دو طراح یا طراح با یک کمپانی شود. همچنین می‌توانست امکان بسیار مناسبی برای حضور اسپانسرها در حوزه مد باشد.

مذهب، فرهنگ و زیبایی‌شناسی تمرکز دارد، چقدر می‌تواند به ایده‌ای جامع و عامه‌پسند در پوشش اجتماع ایرانی که تمایل دارد به سمت لباس‌های رنگین برسد اما هنوز رنگ غالب بر مشکی متمرکز است، تبدیل شود. در شرایطی که چادر مشکی موردنیاز بانوان ایرانی از کشورهای ژاپن، کرد و چین وارد می‌شود و حتی چرخ تولید پارچه‌های آیینی از دست ایران خارج شده و در اختیار رقبای غیرمسلمان قرار گرفته

عکس: محمد حسینی زاده تسنیم

عکس: محمد رضا عباسی، مهر

بخش دانشگاهی و طراحان نوکاری هستند که با تمرکز بر کانسبت عاشورا و جایگاه آن در فرهنگ ایرانی اسلامی، اقدام به ارائه اثر کرده‌اند. فارغ از رویکردی که بنیاد ملی مد و لباس در راستای اسلامی‌کردن پوشش اجتماع دنبال می‌کند و به‌حق زحمات و تلاش‌های بسیاری در این زمینه داشته و با حسن‌نیت به فعالیت طراحان تگریسته است، باید دید تم تیره و سیاه‌رنگی که در کالکشن‌های این نمایشگاه ارائه شده و بر مفهوم حجاب، آیین،

شرق، گروه مد؛ سومین نمایشگاه لباس عاشوراییان، با تلاش کارگروه ساماندهی مد و لباس و حضور گروهی از طراحان، شنبه ۲۸ مهر در طبقه فوقانی تالار وحدت آغاز به کار کرده است. ایده برگزاری این نمایشگاه خاستگاه آیینی مذهبی دارد و تمام آثاری که به دبیرخانه این نمایشگاه ارسال شده و در تالار به نمایش گذاشته شده‌اند، تمی سیاه‌رنگ مزین به نمادهای عاشورایی و آیینی مذهبی دارد. طراحان حاضر در این بخش، مشکل از فارغ‌التحصیلان

نگاه

درباره هفته مد ایران

اغراق در ینگه دنیا جایی ندارد

فرزانه فضیلت طراح لباس از آکادمی مایوای کانادا

● در پاسخ به پژوهش «شرق» مبنی بر اینکه چه اشلی را می‌توان برای هفته تعلیق شده مد در ایران ارائه داد، ذکر چند نکته را از تجربه‌ای که در ۳۰ سال زندگی و مهاجرت ناخواسته به کانادا داشتم، در میان می‌گذارم. آنچه تجربه حضور من در حوزه مد ایران و کانادا مبرهن می‌کند، این است که؛ در وهله نخست، فعالان و طراحان مد در کانادا نمی‌توانند بدون پیشینه و بی‌مقدمه اقدام به برگزاری رویدادی تخصصی در حوزه مد کنند. بلکه رزومه طراحان و فعالانی که علاقه‌مند به برگزاری رویداد مد یا نمایش کالکشن‌هایشان هستند، خیلی قبل‌تر از ارائه درخواستی از سوی آنان، از سوی هیئت داوران تخصصی رصد و بررسی می‌شود. فعالان مد موظف هستند مدت مشخصی را به صورت مستمر و مصمم در این حوزه کار و اثر خلق کنند. در صورت تأیید رزومه طراحان، جواز حضور در هفته مد BCF (British Clumbia Fashion) که از مهم‌ترین رویدادهای مد در ونکوور است، صادر می‌شود. بعد از پذیرش و صدور جواز، هیچ طراحی نمی‌تواند و حق ندارد برای ارائه کالکشن خود و نمایش آن، اغراق کند. کارها در نهایت سادگی، دارای کانسبت عمیقی از لحاظ طراحی است. دوم اینکه هر اثر و هر کالکشن باید حاوی کانسبت و مفهوم روشنی باشد. ضمن اینکه کانسبت بسیار تعیین‌کننده است، تکراری‌نبودن کانسبت هم گزینه دیگری از نظر ممیزی هیئت داوران محسوب می‌شود؛ به این معنی که هیچ طراحی نمی‌تواند با کانسبتی که قبلاً ارائه شده یا در شوی حاضر، نمایش داده می‌شود، کالکشن تکراری ارائه کند. به این صورت حق کپی و مالکیت معنوی و فکری محفوظ می‌ماند.

سوم اینکه در همه‌جای دنیا هم مانند ایران، هنجارها و چارچوب‌هایی ارائه می‌شود و مشارکت‌کنندگان موظف به رعایت آن استاندارد و چارچوب هستند فقط تفاوت در

افتخاتیمه سوبین جشنواره مد و لباس فجر، تالار وحدت

بازتربودن حلقه استاندارد و چارچوب فکری طراح است و طراحان آزادی عمل بیشتری دارند. دست هر طراح با توجه به کالکشنی که در ذهن دارد، برای ارائه کالکشن باز است فقط کافی است در چارچوب استاندارد حرکت کند. در این چارچوب هرگونه خلاقیت و آزادی عملی میسر است.

چهارم اینکه نبودن هرج‌ومرج و تفکیک، تخصص هر بخش است. در دنیای فشن، یک نفر نمی‌تواند اجرای همه بخش‌ها و موارد را عهده‌دار شود. این دیدگاه غیرحرفه‌ای محسوب می‌شود. در دنیای حرفه‌ای، هر شخص، با نگاه تخصصی بخشی از کار را انجام می‌دهد و به بخش دیگری که از اختیار شخص متخصص دیگری است، حق ورود ندارد. ضمن اینکه مدل‌هایی که برای نمایش زنده لباس انتخاب می‌شوند، لزوماً افراد خوش‌سیمما نیستند و حق تبلیغ خود را حین ارائه کالکشن ندارند، بلکه موظف هستند فقط و فقط بر معرفی کالا متمرکز باشند و از هر گونه تکر روی و اغراق پرهیز کنند. ساینز در مدلینگ، شرط اصلی انتخاب مدل است.

من معتقد هستم بازنبودن فضا برای کار طراحان در ایران، یک بهانه و پوش بیجاست. فعالان این حوزه نیازمند بازنگری در چارچوب‌های حرفه‌ای کار هستند و الا که در سال‌های اخیر فضای کار در ایران به اندازه کافی باز و آزادانه بوده و هرگونه رویدادی می‌توانسته تا به عرصه بگذارد. آنچه نظر مرا درباره فعالیت مدل‌ها در ایران جلب کرد، این بود که متأسفانه مدل‌ها در ایران به‌جای تمرکز بر اصل کار حرفه‌ای و وظیفه‌ای که بر گرده دارند، بر تبلیغ خود و ایجاد حاشیه متمرکز شدند و حاصل کنسل‌شدن برگزاری هفته مد در تهران بود که می‌توانست گزینه مناسبی برای معرفی پتانسیل‌های مد ایران در جهان باشد.